

II. Rahatoimikamari.

Rahatoimikamarin puheenjohtajana toimi vuoden varrella kaupunginjohtaja ent. senaattori A. Castrén sekä hänen ollessaan estyneenä jompikumpi avustavista kaupunginjohtajista, insinööri J. W. Andersin tai johtaja V. A. Hupli, nyt mainitussa järjestyksessä. Kaupunginvaltuuston valitsemina kamarin jäseninä olivat pankinjohtajat G. Estlander ja T. Grotenfelt, johtaja K. Heinonen, pankkiylitarkastaja J. A. Levonius, johtaja K. A. Widenius ja seppä A. Virta. Rahatoimikamarin jaostoon kuuluivat kaupunginjohtaja sekä kaksi kamarin jäsentä, jotka valittiin neljäksi kuukaudeksi kerrallaan.

Kanslianjohtajana toimi avustava kaupunginjohtaja Andersin. Sihteerinvirkoja hoitivat ent. yhteiskoulunopettaja A. Ervasti, ent. kaupunginarkkitehti K. Hård af Segerstad, varatuomari A. Blomberg ja filosofianmaisteri H. Dalström. Notaarina oli filosofianmaisteri G. Brotherus, ylim. notaarina hovioikeudenauskultantti I. Nordberg, kirjaajana neiti I. Heikel. Asiamiehenä oli varatuomari M. Wilskman ja asiamiesosaston notaarina herra S. Puranen.

Rahatoimikamarilla oli vuoden varrella 106 ja kamarin jaostolla 49 kokousta. Kamarin pöytäkirjain pykäläluku oli 6,324 ja lähetettyjen kirjeiden luku 1,770.

Rahatoimikamarin vuoden varrella käsittelemistä asioista mainitaan tässä seuraavat:

A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

1. Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan tuollaisen omaisuuden luovutusta koskevat kysymykset.

Erään Vallilan vuokratontin lunastaminen. Entisen vuokraajan luovutettua Vallilan korttelissa n:o 531 sijaitsevan tontin n:o 43 vuokraoikeuden ynnä sillä olevat rakennukset toiselle henkilölle 420,000 markan kauppahinnasta rahatoimikamari, joka piti mainittua hintaa liian suurena, päätti¹⁾ käyttää hyväkseen vuokrasopimuksessa kaupungille taattua lunastusoikeutta ja valitsi arkkitehti A. Erikssonin tällaisten tapausten varalta säädetyksi arviomieheksi.

Varastosuojan osto. Rahatoimikamari päätti²⁾ 30,000 markan kauppahinnasta ostaa valtiolta erään Ruoholahdessa olevan viljamakasiinin.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 8 p. lokak. 1.386 §. — ²⁾ S:n 27 p. heinäk. 1.098 § ja 3 p. syysk. 1.188 §.

Vesikioskien osto. Rahatoimikamari osoitti ¹⁾ käyttövaroistaan 5,000 markkaa erään Kaivopuiston Ison Puistotien varrella sijaitsevan vesikioskin ostamiseksi.

Edelleen kamari päätti ²⁾, että kaupungille lunastettaisiin kaksi vesikioskia, joista toinen sijaitsi Lapinlahdenkadun puistikossa, toinen Pohjoissatamassa, ja että kauppahinta, 1,000 markkaa kioskilta, suoritettaisiin kamarin käyttö-varoista.

Evätyjä tilusten myyntitarjouksia. Osakeyhtiö Degerö aktiebolag oli uudestaan tarjonnut kaupungin lunastettavaksi omistamansa Degerön alueen ja tällöin alentanut kiinteistöjensä hinnan 1,500,000 markkaan, mutta raha-toimikamari päätti ³⁾ evätä tarjouksen, koska se piti hintaa edelleenkin liian kalliina.

Samaten evättiin ⁴⁾ arkkitehti J. Eklundin tekemä tarjous myydä omistamansa Espoon pitäjässä sijaitseva Hanaholma niminen saari kaupungille 25,000 markasta.

Evätyä huvilan myyntitarjous. Tehtailija G. Karlssonin tekemän Oulunkylän palstalla n:o 2, Torpparinmäellä, sijaitsevan huvilan myyntitarjouksen rahatoimikamari epäsi ⁵⁾, koska puheena oleva huvila ei ollut kaupungille tarpeellinen.

Tonttihuutokauppa. Sittenkuin Fleminginkadun tontti n:o 21 herra G. G. Lindbergin anomuksesta oli julistettu huutokaupalla myytäväksi, mutta huutokauppatilaisuudessa ei ollut ilmoittautunut ainoatakaan ostajaa, herra Lindberg velvoitettiin ⁶⁾ 500 markalla korvaamaan sen kaupungille aiheuttamat kustannukset.

Hyväksytty kauppakirja. Rahatoimikamari hyväksyi ⁷⁾ johtaja F. Kommosen anomuksesta tämän ja Boxbacka aktiebolag nimisen yhtiön kesken vuonna 1912 tehdyn kauppasopimuksen, joka koski erästä kaupungin sittemmin ostamaan Helsingin pitäjän Malmin kylän Sonabyn tilukseen kuuluvaa aluetta; herra Kommonen aikoi antaa erottaa mainitun alueen kantatilasta.

Myödyt tontit. Rahatoimikamari möi vuoden varrella alla mainitut tontit:

Korttelin numero.	Katu.	Tontin numero.	Ostaja.	Tontin pinta-ala, m ² .	Huuto-kauppa-hinta, Smk.
337	Agrikolankatu	3	{ Kauppias E. Heinonen ⁸⁾ }	693.135	78,000 —
337	"	5		487.760	107,100 —
337	"	7		520.713	76,500 —
439	Caloniuksenkatu	4	Rakennusmestari A. Koski-virta ⁹⁾	715.000	712,000 —
438	"	5	Herra E. Fagerström ¹⁰⁾	1,039.500	936,000 —
439	"	6	Liikemies V. Vahtera ja rakennusmestari H. Kaarti-nen ¹¹⁾	1,572.500	1,224,000 —
438	"	7	Rakennusmestari K. I. Sorri ¹²⁾	999.000	720,000 —
439	"	8	Rakennusmestari O. E. Lund ¹³⁾	915.000	812,000 —

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 6 p. huhtik. 557 §. — ²⁾ S:n 20 p. huhtik. 645 §. — ³⁾ S:n 19 p. tammik. 78 §; vrt. v:n 1925 kert. s. 153. — ⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 19 p. tammik. 79 §. —

⁵⁾ S:n 25 p. toukok. 829 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. maalisk. 518 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. maalisk. 484 §. —

⁸⁾ S:n 7 p. jouluk. 1742 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. helmik. 171 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. marrask. 1,637 §. —

¹¹⁾ S:n 7 p. syysk. 1,193 §. — ¹²⁾ S:n 17 p. elok. 1,143 §. — ¹³⁾ S:n 9 p. helmik. 170 §.

342	Franzéninkatu	4	{ Rakennusmestari E. Ikähei-	546.000	83,300	—
342	"	6	{ mo ¹⁾	546.000	81,100	—
342	"	8	{ }	788.961	91,800	—
342	"	10	Rakennusmestari J. Äyräs ²⁾	1,448.153	153,000	—
337	"	12	S:n ³⁾	1,343.317	127,500	—
337	"	14	Muurari K. Laaksonen ⁴⁾	595.210	78,000	—
337	"	16	Herra N. Mikkola ⁵⁾	589.600	92,000	—
337	"	18	Rakennusmestari H. Honkanen ja talonomistaja S. T. Tuominen ⁶⁾	647.190	91,500	—
337	"	20	Rakennusmestari O. Kiviranta ⁷⁾	1,538.309	153,000	—
347	Helsinginkatu	1	Kiinteistöosakeyhtiö Hertta ⁸⁾	1,201.490	749,700	—
338 b	"	10	Rakennusmestari A. Salovaara ²⁾	743.012	563,600	—
338 a	"	16	Rakennusmestari J. N. Kortelo ⁹⁾	1,251.260	936,000	—
411	Hietaniemenkatu	12	Maalari N. V. Taimi, peltiseppä K. Lampila ja rakennusmestari J. Roine ¹⁰⁾	832.000	550,500	—
438	Ilmarisenkatu	10	Rakennusmestarit I. ja J. V. Tikka sekä K. Oila ¹¹⁾	1,176.000	1,516,000	—
438	"	12	Rakennusmestari T. Pajunen ¹²⁾	1,326.182	864,000	—
438	"	14	Liikemies V. Vahtera ja rakennusmestari H. Kaartinen ¹³⁾	1,002.347	763,200	—
438	Mechelininkatu	19	Rakennusmestarit I. ja J. V. Tikka sekä K. Oila ¹⁴⁾	1,087.862	1,221,000	—
438	"	21	Rakennusmestari A. Koskivirta ¹⁵⁾	1,094.117	1,058,400	—
297	Pitkäsillanranta-	7	{ Herra H. Lindroos ¹⁶⁾	945.810	1,260,000	—
297	katu	9	{ }	950.670	1,260,000	—
464	Runeberginkatu	49	Rakennusmestari O. Honkasalo ¹⁷⁾	1,149.003	1,036,800	—
470	"	51	Rakennusmestari O. Vilamo ⁶⁾	1,491.600	1,300,000	—
478	"	54	Herra E. Svensson ¹⁸⁾	1,345.793	1,260,000	—
473	"	65	Rakennusmestari A. Salovaara ¹⁹⁾	898.881	518,400	—
298	Saari niemenkatu	4	Rakennusmestarit A. J. Hongisto ja O. Kiviranta ²⁰⁾	754.000	656,700	—
517	Stenbäckinkatu	24	Rakennusmestari J. N. Syvähuoko ²⁾	1,314.636	101,700	—
347	Vaasankatu	2	Kiinteistöosakeyhtiö Hertta ⁸⁾	1,568.255	872,100	—
373	Viipurinkatu	20	Rakennusmestari K. J. Sorri ²¹⁾	1,350.000	205,000	—
373	"	24	Työnjohtaja A. Soupas ²²⁾	1,350.000	191,300	—

Tonttien luovutus. Erinäisten rahatoimikamarin aikaisemmin myymien tonttien siirrettyä oston johdosta uudelle omistajalle, ennenkuin tontin hinta

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 27 p. huhtik. 668 §. — ²⁾ S:n 7 p. jouluk. 1,742 §. — ³⁾ S:n 29 p. kesäk. 1,017 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. toukok. 695 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. kesäk. 1,018 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. lokak. 1,476 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. toukok. 770 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. elok. 1,153 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. helmik. 345 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. syysk. 1,239 §. — ¹¹⁾ S:n 23 p. helmik. 344 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. maalisk. 529 §. — ¹³⁾ S:n 7 p. syysk. 1,193 §. — ¹⁴⁾ S:n 23 p. helmik. 343 §. — ¹⁵⁾ S:n 16 p. maalisk. 463 §. — ¹⁶⁾ S:n 13 p. huhtik. 595 §. — ¹⁷⁾ S:n 23 p. marrask. 1,639 §. — ¹⁸⁾ S:n 23 p. marrask. 1,638 §. — ¹⁹⁾ S:n 27 p. heinäk. 1,093 §. — ²⁰⁾ S:n 18 p. toukok. 769 §. — ²¹⁾ S:n 14 p. jouluk. 1,774 §. — ²²⁾ S:n 2 p. maalisk. 382 §.

oli kokonaan maksettu, rahatoimikamari päätti myöntyä seuraavassa mainittujen henkilöiden ja yhtiöiden anomuksiin, että henkilökohtainen vastuu kaupungille annetuista, seuraavien tonttien maksamatonta lunastushintaa koskevista velkasitoumuksista siirrettäisiin hakijoille: korttelissa n:o 358 sijaitsevan It. Viertotien tontin n:o 51 Raitiotie- ja omnibussosakeyhtiölle¹⁾; korttelissa n:o 435 sijaitsevan Creutzinkadun tontin n:o 3 Osakeyhtiö Creutzkatu 3:lle²⁾; korttelissa n:o 377 sijaitsevan Porvoonkadun tontin n:o 31 herra T. Huttuselle³⁾; korttelissa n:o 418 sijaitsevan Lutherinkadun tontin n:o 14 Asunto-osakeyhtiö Lutherinkatu 14:lle⁴⁾; korttelissa n:o 199 sijaitsevan It. Kaivopuiston tontin n:o 12 merikapteeni P. Henrikssonille⁵⁾; korttelissa n:o 348 sijaitsevan Helsinginkadun tontin n:o 11 Asunto-osakeyhtiö Helsinginkatu n:o 11:lle⁶⁾; korttelissa n:o 356 sijaitsevan Josafatinkadun tontin n:o 9 filosofiantohtori A. Kannistolle⁷⁾; korttelissa n:o 337 sijaitsevan Franzéninkadun tontin n:o 16 Asunto-osakeyhtiö Franzéninkatu 16:lle⁸⁾; sekä korttelissa n:o 438 sijaitsevan Ilmarisenkadun tontin n:o 14 rakennusmestari H. Kaarti-selle⁹⁾.

Peruutettu tontinluovutus. Koska Asunto-osakeyhtiö Harjulinna, jolle Franzéninkadun tontit n:ot 4, 6 ja 8 oli huutokaupassa huudettu, sittemmin oli purkautunut, rahatoimikamari päätti¹⁰⁾ peruuttaa luovutuksen sekä ilmoittaa kaupungin suostuvan maksamaan takaisin tontista suoritettun käteisrahan, kuitenkin ilman korkohyvitystä ja yhtiön osakkaiden kesken syntyneiden riitaisuuksien takia ainoastaan sille tai niille henkilöille, joilla oli selvitetty olevan lainvoimaiseen tuomioon perustuva oikeus nostaa puheena oleva määrä.

Tonttiluettelot. Kaupungin yleisten töiden hallitukselle annettiin¹¹⁾ tehtäväksi laadittaa eri tarkoituksiin varattujen kaupungin omistamien tonttien täydellinen luettelo.

Rahatoimikamari vahvisti¹²⁾ vuosina 1926 ja 1927 myytäviksi tarjottavien tonttien luettelon.

Torpan erottaminen. Uudenmaan läänin maaherra oli lokakuun 11 p:nä antamallaan päätöksellä julistanut Uusikoti (aikaisemmin Råbacka) nimisen torpan erotetuksi kantatilasta, Sofielundin rälssitilasta n:o 2, sekä määrännyt, että pinta-alaltaan 10.150 ha:n laajuisesta torpasta oli suoritettava 38,910 markan kauppahinta ynnä 5 %:n korko marraskuun 1 p:stä 1920 marraskuun 1 p:ään 1926 eli yhteensä 50,583 markkaa. Rahatoimikamari päätti¹³⁾ tyytyä tähän päätökseen.

*Pakkoluovutusasiassa annettu tuomio*¹⁴⁾. Sittenkuin Helsingin kaupungille elokuun 22 p:nä 1917 oli myönnetty oikeus pakkolunastamalla hankkia hal-
tuunsa Ruskeasuo ja Uusipelto nimiset Pikkuhuopalahden kylän Korpaksen

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 20 p. tammik. 2,656 §; ks. v:n 1905 kert. os. II s. 2. — ²⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 10 p. helmik. 2,874 §; ks. v:n 1919 kert. s. 208. — ³⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 31 p. maalisk. 3,478 §; ks. v:n 1907 kert. os. II s. 3. — ⁴⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 7 p. huhtik. 3,554 §; ks. v:n 1925 kert. s. 154. — ⁵⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 8 p. kesäk. 4,332 §. — ⁶⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 16 p. jouluk. 6,689 §; ks. v:n 1925 kert. s. 154. — ⁷⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 16 p. jouluk. 6,700 §; ks. v:n 1907 kert. os. II s. 3. — ⁸⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 16 p. jouluk. 6,691 §; ks. tätä kert. siv. 132. — ⁹⁾ Rkmrin pöytäk. 26 p. marrask. 1,685 §; ks. tätä kert. s. 132. — ¹⁰⁾ Rkmrin pöytäk. 5 p. lokak. 1,376 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. lokak. 1,384 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. tammik. 72 §, 9 p. helmik. 182 §, 12 p. helmik. 208 § ja 28 p. jouluk. 1,850 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. marrask. 1,676 §. — ¹⁴⁾ Ks. v:n 1917 kert. s. 19 ja v:n 1918 kert. s. 11.

verotilaan n:o 1 kuuluvat maa-alueet¹⁾, Uudenmaan läänin maaherra oli marraskuun 11 p:nä 1920 antamallaan päätöksellä määrännyt mainitut maa-alueet, yhteensä 5,2772 ha, erotettaviksi Korpaksen verotilasta ja yhdistettäväksi Helsingin kaupungin tiluksiin sekä velvoittanut kaupungin suorittamaan entisille omistajille, puolisoille E. ja E. Gärkmanille, korvausta 12 markkaa m²:ltä eli yhteensä 633,264 markkaa. Molemmat asianosaiset valittivat päätöksestä Helsingin pitäjän käräjäkunnan kihlakunnanoikeuteen, joka lokakuun 7 p:nä 1921 julistetulla päätöksellä vahvisti korvausmäärän 15 markaksi m²:ltä 6 %:n vuotuisin koroin sille määrälle, joka ylitti maaherran vahvistaman korvauksen, vastaanottopäivästä lukien. Hovioikeus, jonka tutkittavaksi aviopuolisot Gärkman ja kaupunki vetoamalla olivat jutun saattaneet, antoi syyskuun 7 p:nä 1923 antamallaan päätöksellä kihlakunnanoikeuden päätöksen jäädä voimaan. Hovioikeuden päätökseen asianosaiset hakivat muutosta korkeimmassa oikeudessa, mutta toukokuun 4 p:nä 1926 tämä vahvisti tuomion, kuitenkin siten muutettuna, että niiden 17,089 m²:n laajuisten alueiden pakkoluovutushinta, jotka eivät olleet vuokralle annetut ja jotka kaupunki siis heti voi saada haltuunsa, olisi 20 markkaa m²:ltä; kaupunki velvoitettiin siis suorittamaan aviopuolisoille Gärkman maaherran vahvistaman määrän lisäksi 243,761 markkaa ynnä 6 % vuotuinen korko luettuna toukokuun 20 p:stä 1925, jolloin kaupunki sai pakkoluovutetun alueen haltuunsa²⁾.

Rahatoimikamari päätti³⁾ merkitä tarvittavan määrän vuoden 1927 talousarvioehdotukseensa.

Tiluksen lohkominen. Joulukuun 5 p:nä 1925 antamallaan päätöksellä Uudenmaan läänin maaherra oli vahvistanut sen tiluksen lohkomisen, jolla Märaholmen niminen uudistila vesialueineen oli erotettu Huopalahden kuntaan kuuluvasta Drumsön tilasta n:o 1 itsenäiseksi, välittömästi valtiolle verovelvolliseksi tilaksi⁴⁾.

Rajankäynti. Maanmittausinsinööri J. M. Luukkonen lähetti rahatoimikamarille ilmoituksen marraskuun 19 p:nä toimitetusta Oulunkylän Solberg nimisen palstan R N:o 4⁵⁾ sekä Nybondaksen ja Mänsaksen tilain välisestä rajankäynnistä. Rahatoimikamari päätti⁶⁾ tyytyä tähän toimitukseen.

2. Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta sekä tilapäistä käyttöoikeutta koskevat asiat.

Maatilaan vuokraaminen. Rahatoimikamari valtuutti⁶⁾ maatalouslautakunnan tilapäisesti antamaan vuokralle alaisiaan maatiluksia.

Porvoon pitäjässä sijaitseva Eknäsin tila vuokrattiin⁷⁾ maanviljelijä A. Wathénille 1 vuodeksi lukien maaliskuun 14 p:stä.

Ruskeasuon viljelyspalstain vuokraaminen. Rahatoimikamari antoi⁸⁾ rahatoimikonttorille toimeksi yksissä neuvoin tori- ja kauppahallivalvojan kanssa vuokrata Ruskeasuon viljelyspalstat, ensi sijassa siellä asuville henkilöille.

¹⁾ Ks. v:n 1917 kert. s. 19 ja v:n 1918 kert. s. 11. — ²⁾ Rkmin jstn pöytäk. 29 p. kesäk. 4,577 §. — ³⁾ Rkmin pöytäk. 13 p. heinäk. 1077. — ⁴⁾ Rkmin jstn pöytäk. 3 p. maalisk. 3,130 §. — ⁵⁾ Rkmin pöytäk. 17 p. jouluk. 1,821 §. — ⁶⁾ Sn 5 p. marrask. 1,546 §. — ⁷⁾ Sn 8 p. tamnik. 5 §. — ⁸⁾ Sn 1 p. kesäk. 855 §.